

CATALUNYA SOCIAL

Any X. Núm. 483

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

27 setembre de 1930

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA

APARTAT 1036
TELÈF. 17605

Altres cop...

Altres cop hem vist les masses obreres de Barcelona llançades al caire de l'abisme. Els seus menors, sense estudiar ni tan sols el moment en què el conflicte es produïa, ni la situació internacional del mercat de treball, ni el nombre horripilant de milions d'obrers parats arreu del món, i a Espanya mateix, han donat el mot de "anar a la raga" i els obrers, coaccionats, ja tradicionalment coaccionats encara que només sigui amb coacció moral, han seguit cap al carrer.

Sortosament, en meitat del conflicte s'ha obrat un canvi de front; i allò que sembla a amenaçar de convertir-se en núvol negre i carregat de pedra ha esdevingut boira lleugera, sense aigua ni llampecs.

Però és que en realitat les classes conservadores, i sobretot els elements catòlics de la nostra societat i de les classes dirigents — tant de la producció com de la intel·lectualitat — poden contemplar passivament, creuades de braços, com uns quants desaprensius menen les classes humils d'ací i d'allà, tal com els sembla, sense tractar de fer res per a defensar-les de la tirania secular i ja imposada de molts anys ençà?

Es parla de llibertat del treball en aquests casos; però qui la garanteix aquesta llibertat, ja que la garantia de la força pública no és prou socialment parlant? Encara que la força pública protegeixi immediatament, qui protegirà socialment aquests obrers, en el dia de demà, un cop el dictat d'esquirols els hagi caigut al damunt? És que els mateixos patrons als quals s'exigeixi un comiat d'aquests obrers pels altres els defensaran almenys o s'apressaran a llençar-los al carrer per estalviar-se un nou conflicte?

L'obrer hauria de trobar una defensa social, anterior i superior a la defensa de la força pública. I els patrons cristians, amb quina tranquil·litat poden esguardar com aquests obrers febles, aïllats, es troben deseparats de tothom i no tenen on arrecerar-se en dies de tempesta?

Quan es parla d'actuar en el camp catòlico-social tots responen el mateix: és cosa difícil; com

volen constituir unitats catòliques o merament professionals amb esperit catòlic — segons entenem nosaltres — si comencem per no tenir matèria's de construcció o sigui obrers catòlics? En primer lloc això no és pas cert; obrers catòlics els tenim a casa nostra, grat sia a Déu; més bé diríem que aquests obrers catòlics no apareixen enlloc precisament perquè no tenen on resguardar-se ni troben obres d'empar ni protecció espiritual (no ens referim a proteccions que converteixin els sindicats en entitats grogues) de cap mena. I en segon lloc, és que s'ha provat algun cop seriosament això de cercar elements, posar-los en contacte amb el fi que ells mateixos organitzin les defenses professionals de la seva classe?

Confessem que els polítics han tingut fortament descuidats els problemes dels obrers; que els patrons els han esguardat com enemics que de tant en tant els provocaven un conflicte i prou; i que els intel·lectuals de tot s'han ocupat menys dels problemes socials que atenyen directament les classes més humils de la societat.

Però aquest descuit té les seves sancions. La sanció de la consciència en primer lloc (Caïm, què has fet del teu germà Abel?); i la sanció social segonament, ja que si els problemes que afecten la classe obrera fossin exclusius d'ella, fóra un mal menor per als dirigents; però el cert és que aquells problemes afecten a tots en general i que qui té més per perdre en ells no són precisament els mateixos obrers.

El mòbil d'aquesta abstenció és l'egoisme. Però aquest egoisme tindria encara una lògica si els seus resultats i estralls no es deixessin sentir en les classes altes. Però ara, egoisme és, net i clar; i a més, egoisme sense lògica ni altra explicació que un tancament d'ulls suïcida.

Cal saber que el deure social ens imposa obrar. Amb èxit o sense èxit tenim el deure d'obrar en el camp social. Perquè així ho exigeix la consciència i així ho demana la conservació de la societat cristiana.

Del món del treball

La solució de la vaga

Les esperances que manifestàrem en el número anterior respecte a l'assenyada solució del conflicte, que tant començava a preocupar aquí i fora d'aquí, obtingueren completa satisfacció. Cal arxivar l'acte final perquè dona certa llum sobre els elements directors i també sobre els dirigits i l'ambient en què va desenrotllar-se el conflicte.

La reunió dels obrers vaguistes va tenir lloc la tarda del divendres, dia 19, al teatre del Bosc, que s'omplí de gom a gom, presidint la Junta del Sindicat, que donà compte de l'estat de les gestions encarrilades a la solució de la vaga.

Hi havia representacions de la superior organització local, regional i nacional del sindicalisme obrer. Presidia el president de la Junta del ram, En Ricard Sanz i actuava de secretari Joaquim Aroca.

En Ricard Sanz va donar compte dels orígens i descabdellament del conflicte, després d'agrair la solidaritat demostrada pels treballadors del ram. Va dir que varen ésser provocats i que amb això es va plantejar el conflicte. Qualifica aquest conflicte de moral, no pas econòmic.

Se senten algunes veus: "Els presos!" Es produeixen aldarulls. Fa ús de la paraula Mateu Garcia, ponderant el sentit moral d'aquestes lluites i d'aquests triomfs.

El company Magrinyà, de la Junta, diu que en aquell procés hi ha la causa i hi ha els efectes. Hi ha la causa, que és la vaga; i hi ha els efectes, que són la suspensió de "Solidaridad Obrera" i empresonament dels companys. Ara tractem de la causa, és a dir, de la vaga. I us pregunto:

— Esteu conformes, en princ. pi, amb les bases de la Junta per a la solució de la vaga?

Es produeix un "sí!" general de resposta.

— Ara, doncs, us dic que la Junta del Sindicat del Ram de Construcció està convençuda que un cop solucionat el conflicte, és a dir, la vaga, se solucionaran també les conseqüències del conflicte: és a dir, la suspensió de "Solidaridad Obrera" i els empresonaments.

Si torneu — diu — al moviment les obres parades, tornarà al moviment "Solidaridad Obrera" i tornaran al moviment els braços dels companys empresonats.

Se senten veus diverses i es produeix un aldarull perllongat.

El president, Ricard Sanz, diu que se'ls assegura que demà reapareixerà "Solidaridad Obrera". Gran ovació.

El president pregunta seguidament:

— Companys: esteu conformes amb el que ha fet la Junta?

— Sí! — respon tot el vibrant concurs.

— Doncs — diu el president — l'acte es dona per acabat.

Diu que els qui volguessin anar a treballar dissabte o dilluns, ells mateixos que s'ho entenguessin amb les obres. Quant als treballadors del Foment d'O.

i C. diu que tenen deu dies de temps per a presentar-se.

A la fi, de mica en mica la concurrència deixa el teatre ordenadament.

Dada curiosa:

Tots els oradors parlaren en castellà.

El conflicte dels músics

N'hem parlat diverses vegades perquè és un dels conflictes més tràgics ocorreguts en el món del treball últimament. Es com si, tot d'una, els músics haguessin perdut solfes i instruments, i fins la memòria de tot quant han après a costa de tants d'estudis i sacrificis. Es una professió nobilíssima anorreada inesperadament pels avenços del segle.

Pianoles, gramòfons, la ràdio, la multiplicació indefinida del professorat musical mercès a la difusió popular de la música, i ara, a última hora, el cinema sonor, han deixat a l'escapça un sens fi de professionals (necessitats) de l'art diví per antonomàsia.

Els elements tan greument perjudicats demanen protecció al Governador civil...

El cas és d'aquells que no tenen fàcil solució i caldria estudiar-lo detingudament.

Com que és bastant general valdria la pena de recollir dades d'altres grans capitals per tal de conèixer els procediments que s'han emprat perquè no quedin al carrer persones de tan fina sensibilitat com pocs recursos.

El fi d'unes vagues

La de Lille, que quasi s'ha fet famosa, la de Roubaix-Tourcoing, la d'Armentieres — totes plegades conegudes ara per "Vagues del Nord de França", — han acabat, gràcies a Déu, amb mútues transaccions i amb harmonia, si no perfecta, satisfactòria. Ja era hora.

El dia 6 del corrent mes el ministre del Treball adreçà als patrons la proposta següent:

"La prima de presència ha d'ésser pagada la primera vegada a l'obrer al primer aniversari de la seva entrada a la fàbrica. No obstant, quan un obrer quedi en vaga forçosa i reprngui el treball a la fàbrica a l'expiració del període d'atur forçós, sols haurà de completar els seus dotze mesos de presència a la fàbrica per a tenir dret a la prima.

Després dels dotze primers mesos de presència, la prima serà incorporada al salari, i es pagarà al mateix temps que aquell."

Els obrers acceptaren la proposta de seguida. Els patrons la tingueren en estudi alguns dies fins que en una assemblea general també l'acceptaren.

Com a resultat de la reunió del consorci tèxtil, a la qual assistiren quaranta delegats que representaven dotze sindicats patronals, fou donada la nota següent:

"El dia 11 de setembre de 1930, la comissió intersindical de la indústria tèxtil de Roubaix-Tourcoing, en presència de totes les corporacions, ha decidit per unanimitat acceptar les proposicions fetes pel ministre del Treball, el dia 6 de setembre.

La represa del treball a les indústries sindicades tindrà lloc el dia 15, a l'hora habitual.

La comissió intersindical de la indústria tèxtil ha acceptat la proposta del senyor Pierre Laval, perquè li dona satisfacció. La prima creada per l'organització patronal el primer de juliol, que ha esdevingut prima de presència, després d'haver estat prima de fidelitat i d'estabilitat, conserva tota la seva eficàcia.

Els excessius canvis de personal seran disminuïts per l'obligació de tenir un any de presència a la mateixa fàbrica abans de rebre la prima. Sols després d'un any de presència, la prima esdevindrà setmanal i queda ben entès que en el cas de sortida i entrada en una nova fàbrica l'obrer haurà de fer un nou termini d'un any abans de rebre la prima de presència.

Els obrers que hagin rebut aquesta prima anyal, rebran el primer dia de pagament, després del 15 de setembre, les primes setmanals vençudes del pagament de llur prima anyal.

La comissió intersindical vol precisar que els sindicats de la C. G. T. afirmaren encara el 2 de setembre que reclamaven la supressió pura i simple de la prima i la seva substitució per un augment de salari.

També varen demanar, el 22 de juliol, el pagament, pel patronat, de les assegurances socials, sense cap condició de temps de presència a la fàbrica, o bé un augment de 25 cèntims per hora.

La comissió intersindical recorda que en la proposta del senyor Laval, acceptada pels sindicats obrers, no s'ha parlat de l'augment dels salaris.

La comissió intersindical de la indústria tèxtil declara que la prima de presència anyal o setmanal no pot ésser confosa amb les cotitzacions obreres per a les assegurances socials.

Aquestes cotitzacions continuaran essent pagades pels obrers i els patrons en faran el descompte.

Per tal que no hi hagi cap equivoc, la comissió intersindical declara que l'import de la prima de presència no serà modificada en l'esdevenidor, encara que les cotitzacions per a les assegurances socials siguin augmentades.

La prima de presència ha estat creada per assegurar l'estabilitat del personal a les fàbriques; la cotització per a les assegurances socials és deguda i serà pagada pels obrers, per una banda, i pels patrons, per l'altra, segons disposa la llei.

En fer aquestes declaracions, la comissió intersindical de la indústria tèxtil de Roubaix-Tourcoing no pensa fer ús d'un èxit obtingut sobre els obrers. L'organització patronal, si ha hagut de resistir la vaga, sols ho ha fet perquè necessitats imperioses la privaven de donar satisfacció als sindicats obrers."

Per la seva banda, el sindicat de la C. G. T. féu posar una proclama pels carrers, en la qual es deia:

"La vaga és acabada. Hem obtingut una victòria considerable, aconseguint la supressió de l'odiosa prima de fidelitat. Hauriem volgut molt més i obtenir satisfacció sobre diversos punts. No considerem aquesta victòria completa, però hom ha de reconèixer que dona satisfacció plena i entera a més del 90 per 100 dels obrers; si no és total per al 10 per 100 restant, atorga, no obstant, als obrers obligats a un ter-

mini d'un any, avantatges considerables que no podien obtenir amb la prima de fidelitat."

Una vegada més, com diu molt bé un col·lega, pot repetir-se el "tots guanyant". Perquè si els patrons han obtingut la garantia de la permanència, els obrers aconsegueixen que, aquells que ja fa un any treballen a la mateixa fàbrica, cobrin cada setmana la prima sobresalari que els permetrà pagar la cotització per a les assegurances socials. En canvi, tal com proposaren en principi els patrons, era al cap de l'any que els obrers rebien la prima de fidelitat. A més, com ja hem vist, s'han alleugerit els motius que podien donar lloc a retirar la prima.

Notícies diverses

L'Assemblea de la Federació Catòlico-Social-Agrària, de Navarra, ha posat ben de manifest la seva actual importància. Catorze mil socis, distribuïts en 103 entitats, estaven representats allí.

La Memòria, extensíssima i clara, dona compte de l'últim exercici social, fecund com cap altre. La F. C. S. A. N. subministra més de cinc milions de pessetes a les seves 103 Caixes rurals i tots els abonaments que necessitaren.

Va donar-se allí el crit d'alerta contra la invasió socialista que ja compta amb 27 entitats a Navarra.

— L'atur forçós s'agreuja a Anglaterra. L'últim cens donava la xifra de 2.139.571 obrers parats, amb un augment, en sols vuit dies, de 79.127 obrers. El fracàs del Govern laborista en aquest afer, com quasibé en tots els altres, és ben patent.

— La Diputació gallega establirà una Escola del Treball a Vigo.

— Prompte tindrà lloc la solemnnial inauguració d'una via obrera de cases barates a Vilassar de Mar. Els qui les han visitades en fan molts elogis.

— Notícies de diverses parts d'Espanya assenyalen una sensible baixa en la temperatura vaguista. Es van solucionar algunes vagues i minva la brotada de nous conflictes obrers.

Els comunistes i amics dels Soviets no treballen tant. Indubtablement no troben l'atmosfera obrera propícia com abans per a encendre les passions o tal volta no corren tants rubles...

ACABA DE SORTIR

EL DO DE DEU

Articles i escrits diversos de

JOAN LLIMONA

amb un pròleg per **R. RUCABADO**

Vol. de 296 pàgines; preu, 4 pessetes

Demaneu-lo a l'**Editorial Poliglota**
o al **Foment de Pietat**

Justícia i llibertat

Quaerite ergo primum regnum Dei et JUSTITIAM EIUS.—ST. MAT. 6, 33.
Veritas LIBERAVIT VOS.—ST. JOAN, 8, 32. (EGO sum veritas).—ST. JOAN, 14, 6.
Si ergo vos Filius LIBERAVERIT, vere LIBERI ERITIS.—ST. JOAN, 8, 36.

Aquí teniu, lectors, una antologia interessant:

"El historial de *Solidaridad Obrera* es glorioso por sus campañas por las más altas reivindicaciones proletarias y por la *Libertad y la Justicia*." (Paraules de l'editorial del portantveu anarquista i òrgan de la Confederació Nacional del Treball, al primer número de la sisena època, 31 d'agost últim.)

"Reparación, *Libertad, Justicia*!" (epígraf d'un article, al mateix lloc i número).

"El deber más santo de todo ciudadano es luchar en defensa de la *Libertad y de la Justicia*" (*Solidaridad Obrera*, núm. 14, dimarts, 16 de setembre, segon dia de la vaga semi-general; entrefilet).

"Por la *Libertad y la Justicia*, que es nuestro lema. ¡Venid al *Sindicato Libre*!" Final del primer manifest del Sindicat Lliure, octubre de 1919 (1).

"Su lema será *Justicia y Libertad*" (Estatuts del Sindicat Lliure) (2).

"Que no se nos canse de aguantar insultos y agresiones porque sabremos defendernos en la forma que creamos más oportuna... hasta hacer brillar en el horizonte social el sol de la *Justicia y de la Libertad*" (conclusió d'una fulla circulada aquests dies, signada per *El Sindicato Libre Profesional de Vidrieros y Similares*, de Badalona).

Aquest text darrer l'ha inspirat un episodi recentíssim esdevingut a la veïna ciutat, topada sagnant entre el Sindicat Lliure i el Sindicat Unic, proclamant ambdós el mateix culte a la Justícia i a la Llibertat. Les dues grans paraules han cobert, com hem vist pels fragments copiats, l'actuació de les dues agrupacions sindicals en lluita terrible i cruenta durant anys, ara recomençada. Això vol dir que la Justícia i la Llibertat no l'entenen pas tots de la mateixa manera i vol dir també que no n'hi ha prou, per a defensar-se de la mortal hegemonia del Sindicat anarquista, amb enarborar una divisa que ell també accepta, uns mots pels quals ell també lluita. És precis dir quines coses són les que entenem sota aquells termes. Antiga divisa que no pot ésser divisa suficient, pel mateix fet que tothom l'estima. "*Justicia, Libertad, Trabajo*", estava escrit a la capçalera del portantveu de les Unions Professionals del P. Palau, "*El Obrero*", òrgan dels sindicats catòlics, ja desaparegut. I tal volta serà per a molts estranya sorpresa remarcar en testimoni d'antigues lluites i dolors d'altres dies, les paraules *Justicia y Libertad*, figurant al cantell de les monedes espanyoles de cinc pessetes, encunyades en temps del rei Amadeu i de la Restauració (1871-1876).

No n'hi ha prou i res no vol dir escriure aquells termes en una bandera nova. Cal saber quina justícia tenim per justa, quina llibertat tenim per lliure. Per prevenir el terrible equivoc que duria els homes a les lluites, als errors, a la tenebra, tot clamant llibertat i justícia, per això Jesucrist va avençar-se a precisar que la justícia desitjable és la justícia del Regne de Déu. Que la llibertat estimable és la que ens pervindria d'Ell mateix: "*Cerqueu, doncs, abans que tot, el regne de Déu i la seva justícia*",

"La veritat us farà lliures" i per explicar quina veritat digué ben clar: "*Jo sóc la veritat*", i més clar encara: "*Si el Fill us deslliura, sereu verament lliures*." Amb aquesta ensenyança condicionà d'una vegada per sempre la justícia i la llibertat per als deixebles i fidels de tots els segles.

La justícia de Déu, la llibertat de Crist. Aquestes són les dues precisions que posà Jesucrist a aquells gran sentiments de la humanitat. Així, doncs, no són estimables per al cristià la justícia i la llibertat que hom ofereix i encanta fora de l'Evangeli. No interessa, no convida, no ens ha de commoure i somoure la justícia i la llibertat que invoquen els anarquistes, els socialistes i els seus deixebles, els enemics de Crist.

Però no són vàlides tampoc una justícia i una llibertat que àdhuc invocades per cristians no siguin la concreta i autèntica justícia i llibertat de l'Evangeli. Que no es facin, doncs, confusions. Que gent batejada i catòlica no gosi invocar en matèries greus com les del camp social una Justícia i una Llibertat equívokes, incertes. Del nostre cantó, del cantó de l'ordre cristià, que ningú no gosi esmentar aquells delicadíssims vocables si no dóna a entendre, explícitament i amb obres immediates provatòries, que es tracta d'aquella Justícia que Jesús volgué que fos buscada primer que tot (QUAERITE PRIMUM) i d'aquella Llibertat que es confora amb la seva mateixa voluntat i amb la seva mateixa veritat, amb la seva mateixa Persona. A la llibertat i justícia dels anarquistes, que tothom sap quina negror de tenebra i baf de sang exhalen, no s'hi ha d'oposar una llibertat i una justícia equívokes, indecises, sinó amb tota valentia, la Llibertat i la Justícia amb tots els senyals ostensibles de la seva marca cristiana, definides i practicades tal com ragen de l'Evangeli.

I aquí serà la salvació. Perquè Jesucrist aquesta prioritat del Regne de Déu en l'ordre de la recerca, no sols la va posar com un manament sinó que hi convidà com un pacte. *Et haec omnia (Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur) adiunguntur vobis*. "I tot això (que menjarem o que beurem, o com ens vestirem) se us donarà de sobrepuig" (3). Això vol dir que al qui cerqui abans que tot AQUELLA Justícia, que no és un tòpic periodístic ni un truc literari, sinó amb tot rigor la justícia del Regne de Déu — la fe, la moral, la disciplina de Déu i de la seva Església — Déu mateix li promet en pacte august, l'assistència en les necessitats (*Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis*) "El vostre Pare sap que teniu necessitat de totes aquestes coses" (4), i l'assistència en les necessitats més necessàries, en els problemes i els perills.

Necessitat és, com el menjar i el beure, necessitat per la vida com l'aire i l'aliment, la pau pública, l'ordre social, la justícia temporal, subsistències jurídiques i morals sense les quals els homes ni els pobles no poden sostenir-se. Per això Déu hi avantposa en la intenció dels homes, el demanar, procurar, practicar la Justícia de Déu, és a dir, la de l'Evangeli,

tal com Crist ha ensenyat i manat, com a primera garantia de l'obtenció d'aquells béns preciosíssims. Tots sabreu, lectors, si la pau pública i l'ordre social interessin!

Això és un compromís pràctic i urgent. Tots sabeu la Justícia de Déu quines coses comanda, quines autoritza i quines prohibeix. D'una manera explícita està prohibit el Talió; Jesús mateix l'ha interdit i sepultat com expressió d'una justícia caducada i abolida (5). Així, doncs, si es proclama com a mitjà de defensa la llei del Talió, ja sabeu que la justícia i la llibertat que consenten aquest Talió no són la justícia i la llibertat de Crist. I, per tant, ja podeu preveure que no serà Crist qui us ajudi, i que les coses que necessiteu no us seran donades, i que no vindrà la pau i l'ordre social per aquest camí.

Ai de nosaltres! Hi ha hagut aquí valentia per a proclamar la justícia del Talió, però no hi ha hagut valentia per a proclamar la justícia de l'Evangeli! Hom s'ha rigut (gent batejada!) de l'Evangeli i de la seva moral, com de coses mansuetes i beates i caduques. I no han vist que l'Evangeli promet l'ajut de Déu, ço és, la omnipotència. I catòlics i tot, han menyspreat l'Evangeli, i Déu no els ha ajudat. I aquí tenim l'enorme fracàs de la defensa de les dretes en aquesta terra, volent-nos defensar *tots sols*, dels enemics. Sols sense Crist, expressament sense

Crist, per a no tenir el compromís d'acceptar la prèvia obligació que ell imposa, per a poder practicar els mitjans que ell prohibeix. Tots sols, amb la nostra trista i irrisòria *masculinitat*, desproveïts de la virtut divina. Tots sols, amb una mera invocació nominal de justícia i llibertat, paraules buides, confessió de covardia de no voler esmentar la justícia i la llibertat de Jesucrist. I davant de l'escomesa anarquista, hem hagut de plegar veles; deixar incontestades les blasfèmies, callar davant les heretgies, fer un tímid rondinar davant de les més greus audàcies de programa.

D'aquesta llibertat i justícia, vàcues i covardes, n'ha sortit el *valent* que sap matar a un anarquista, però que *no sap contestar* a un anarquista.

I la salvació no vindrà del saber matar anarquistes, sinó del *saber morir* (sense matar) abans que sucumbir a la voluntat i a la doctrina dels anarquistes. Perquè és això la mansuetud evangèlica.

R. RUCABADO

(1) i (2) *Los Sindicatos Libres de España*, por F. Baratech Alfaro, pp. 70 i 73.

(3) St. Mateu, 6, 31, 33.

(4) St. Mateu, 6, 32.—*Vostre Pare abans de demanar-li, sap el que us convé* (St. Mateu, 6, 8).

(5) St. Mateu, 5, 38, 39.

A un setmanari català

Un novell periòdic muntanyenc ens endreça les següents ratlles:

"Aquell piadós periòdic inspirat en l'angelical missió de salvar les ànimes dels nostres obrers, diu, parlant de la crisi de la pesseta, que els nostres capitalistes tenen el dret de treure llur diner del nostre país en cerca de llocs de millor seguretat.

Ja ho sabeu, doncs, obrers, feu bondat. No esvolategheu els capitalistes perquè ens amenacen amb la fam. Sobretot estigueu quiets.

Però, vosaltres, els capitalistes de CATALUNYA SOCIAL, sapigheu que els obrers també tenim dret a la nostra seguretat. Que aquest ordre social que us va tan bé a vosaltres, a la immensa massa dels vexats, dels explotats i dels perseguïts, ens va molt malament. I si vosaltres vindiqueu el dret de treure la riquesa de casa, nosaltres serem prou patriotes per no anar-nos-en. Però vindiquem el dret de treure-us-en."

No recordem, ni val la pena d'esbrinar, tractant-se d'una cosa tan evident, si realment hem escrit les paraules que cita el col·lega.

Negar als capitalistes per a millorar els seus capitals el dret de buscar-los major seguretat o més profitosa col·locació, fóra el mateix que negar als obrers cosa semblant pel treball de llurs braços.

Es un dret natural, claríssim, incontrovertible.

Ara bé; poden donar-se circumstàncies en què interessos superiors aconsellin a obrers i capitalistes prestar a la seva pàtria necessitada la força dels seus braços a uns i la força dels seus capitals als altres.

Conformes de tota conformitat. La paritat, però, és perfecta.

Altrament el col·lega podia ben estalviar-se els mots amb què encapçala el seu improcedent blasme contra

CATALUNYA SOCIAL, i els comentaris de després, d'una ironia... muntanyenca.

I sobretot hauria d'haver-se estalviat l'amenaça final per improcedent i per ridícula.

Una cosa ben encertada diu, però, el novell col·lega muntanyenc: verament la "missió" de CATALUNYA SOCIAL en tot quant bonament pot, és la de "salvar les ànimes dels nostres obrers". Vulgui Déu que en reïxi!

I una altra cosa completament errada diu també el setmanari nou, que prou voldríem que fos veritat. Desgraciadament no som capitalistes, que si ho fóssim, com afirma, per blasmar-nos, el col·lega, ja veuria si ho som i fins a quin punt d'amics dels obrers, germans nostres.

A. Z.

Assemblees Nacionals d'Acció Catòlica

Segons disposició indeclinable de qui el Pare Sant Pius XI anomenà representant seu i cap director de l'Acció Catòlico-Social a Espanya, Eminentíssim Cardenal Segura, les Assemblees Nacionals d'Acció Catòlica tindran lloc tots els anys allí on oportunament disposi.

La primera Assemblea es reunirà a Toledo, del 4 al 9 del pròxim mes de novembre.

Hi assistiran les Junes Centrals i Diocesanes d'Acció Catòlica i les Junes Nacionals de les altres institucions de l'obra.

A l'efecte, el Cardenal Segura ha publicat un important Document en el qual explica les condicions de l'empresa i les seves excel·lències demés de l'organització llur.

La qüestió de l'ensenyament

Per poc que hom s'hi fixi veu que aquesta qüestió de l'ensenyament és la qüestió més batallera de totes quantes avui dia preocupen els polítics, governants i gent de seny. I la veritat és que no n'hi ha cap altra de més transcendent. L'última Carta-Encíclica de Pius XI sobre aquest tema, veritable monument de ciència i de prudència que marca una fita gloriosa en el govern de l'Església i fixa per *in aeternum* les lleis i condicions que regulen la més alta de les humanes disciplines: *ite et docete...*, demostra a bastament el que acabem de dir.

En realitat, l'anomenada Qüestió d'Ensenyament és la que es comprèn sota el títol de Llibertat d'Ensenyament. En aqueixa condició de la llibertat radica tota la qüestió. Resulten els dos conceptes, de fet, una mateixa cosa.

La Llibertat d'Ensenyament pot entendre's sota dos aspectes fonamentats:

Llibertat d'ensenyar les doctrines que hom vulgui.

Llibertat d'ensenyar tothom que vulgui ensenyar, legalment preparat a l'efecte.

De la primera Llibertat cap catòlic, ni cap persona assenyada, ni cap polític solvent, ni cap Govern com cal, no pot ésser-ne partidari. És la llibertat més perillosa de totes les que avui utilitzen abusivament els catedràtics oficials; la qual tants d'estralls causa a les noves gèneres que alligonen.

De l'altra Llibertat se'n pot ésser partidari, i quasi sempre se'n deu ésser, sobretot en aquells països on l'Estat, tarat de liberalisme, s'apropia despòticament la facultat d'ensenyar subjectant al seu imperi docent totes les persones o entitats que precàriament es dediquen a l'ensenyament.

A Espanya aquest imperi docent de l'Estat no co-neix fre ni límits.

La llei bàsica d'Instrucció Pública (feta per un dels homes del vell partit moderat, a mitjans del passat segle, Claudi Moyano), ja no conserva intacte més que el títol. A milers es compten les modificacions que ha sofert a mans dels successors de Moyano, de manera que la legislació espanyola sobre Instrucció Pública s'ha comparat a una selva inextricable on no és possible donar un pas sense embullar-s'hi peus i mans i quedar-hi empresonat. Fins la vista s'hi perd...

Sense calar-hi foc i reduir a cendres l'immens paperam arxivat als baixos del Ministeri d'I. P. i B. A. no és possible la reforma de què anys ha es parla constantment. Una cosa ha surtat sempre per sobre de tot aquest paperam: el despotisme de l'Estat docent.

La Llibertat d'Ensenyament és l'eix de les reformes que es preconitzen. Uns per convenciment, altres per lògica imposició d'escola, altres per comprensiu pudor, no pocs per compromisos forçats, quasi no hi ha ningú que no es mostri partidari de la Lli-

bertat d'Ensenyament, més o menys condicionada. En les condicions radiquen els diversos sistemes.

Aquesta reforma de l'Ensenyament oficial que és la que principalment ha remogut aquesta magna qüestió de la Llibertat d'Ensenyament, s'imposa a Espanya per imperatius inajornables i indeclinables alhora.

Espanya no pot donar un pas seriós en el concert de les nacions civilitzades sense posar el seu rellotge d'I. P. a l'hora del de les altres nacions.

I per saber com van aquests rellotges, cal consultar-los.

De l'esperit sectari de l'Enciclopedisme, indirectament, i de l'esperit estatal del napoleonisme d'una manera directa i com de propi manantial, prové l'esclavitud estatal de l'Ensenyament en el món modern.

La història del seu procés ocuparia llargs volums. Les seves accions i reaccions han estat contínues, dilacerants a voltes.

Ara mateix el problema de l'Ensenyament oficial és el més greu i sensible que afecta nacions tan avançades com Anglaterra i els Estats Units, on no sense colossals esforços s'han obtingut victòries sense les quals la vida catòlica es veia en elles amenaçada de mort al cap de poques generacions. El mateix ha passat a Alemanya, on als volts de la Qüestió de l'Ensenyament s'han lliurat porfiadíssims combats. El primer que féu Lenin en conquerir el poder fou apoderar-se de tots els ressorts de l'ensenyament públic i abolir el privat. Mussolini també féu de l'ensenyament estatal el seu cavall de batalla, i si bé rectificà algunes iniquitats, encara ressona l'eco de la seva veu proclamant l'Estat com senyor i amo de l'ensenyament i únic rector de les seves disciplines.

Quant s'ha hagut de treballar i sofrir perquè la nostra fe no sortís completament vençuda i encara salvés bona part del seu patrimoni docent de tantes crisis i de tantes persecucions!

El que diem de com anaven els rellotges de les principals nacions en aquest ordre primari per tal de posar a l'hora el d'Espanya, no vol dir que no hi hagi un rellotge natural del qual pendre patró i guia amb tota seguretat: el gran rellotge de sol de l'ordre natural de les coses, divinitzat, per dir-ho així, pel suprem rellotge de l'Església: *lux mundi*.

França ha suprimit el monopoli oficial de l'ensenyament des de l'any 1850. Té establert l'ensenyament oficial neutre, laic, ateu, però no en conserva el monopoli. Expulsà les Congregacions religioses, entre les quals les d'ensenyament ocupaven el primer lloc, però tingué el pudor de no abolir l'ensenyament privat, que és lliure encara i en bona part en mans dels catòlics.

A Anglaterra la llibertat per a ensenyar és omnimoda, i quasi pot dir-se que allí es peca per carta de més que per carta de menys. Les seves celeberrimes Universitats i les seves famoses Escoles fan de la llibertat d'ensenyament l'ús que s'avé amb els seus fins, fills d'una tradició secular prestigiosa.

Als Estats Units aquesta llibertat és clàssica. Cada Universitat és un regne a part i plenament *sui iuris*. L'Estat sols exerceix l'alta inspecció natural en el governament del país, però no deixa sentir-se.

Holanda fa pocs anys que ha fet de la llibertat d'ensenyament quelcom d'exemplar en el concert dels pobles moderns. Protegeix els establiments privats on s'eduquen els seus fills i al mateix temps procura la major perfecció en el seu funcionament ajudant-los en tot quant, a l'efecte, sigui necessari. És una espècie de patriarcalitat.

De Bèlgica sols cal dir que l'article 17 de la seva Constitució declara que "l'ensenyament és lliure. No

podrà haver-hi per a ell mides prohibitives. Els abusos sols podran ésser suprimits per llei de l'Estat". Aquí ja no hi cap ni un aclariment ni un comentari.

A Suiïssa cada Cantó té el seu sistema, però tots ells basats en la llibertat d'ensenyament.

Aquests que acabem de citar són els rellotges que sense essencials discrepàncies van a l'hora en la vida docent de les principals nacions del món civilitzat.

Espanya treballa sens dubte fa algun temps per a posar el seu rellotge a la indicada hora. Hi ha molts indicis que així ho declaren i, sobretot, una necessitat imperiosíssima. Cal que s'estudii bé la qüestió abans de posar mà al rellotge.

J. J. C.

Santa Fe del Montseny

I

Jo em creia que recordaria el camí de quan vaig anar-hi fa uns sis anys. Han fet, d'ençà de llavors, la carretera de Riells, encara inacabada, i no sé si llavors passava, el camí que feiem, per un indret semblant. Recordava més boscos de castanyers, més masies i tal vegada més fonts d'aigua glaçada.

Una segona visita al Montseny havia estat per mi, d'ençà de la primera, tota una il·lusió que delirava de veure acomplida. He de confesar-vos que vaig tornar-ne mig decepcionat? Potser us enganyaria. Jo recordo que la primera visita — no tenia més enllà de quinze anys — va pendre'm de sorpresa. No hi comptava ni hi havia pensat mai, quan un amic de Gaserans — petit poblet entre Hostalrich i Breda — amb motiu d'una meva visita m'hi va portar. Vaig seguir un xiquet de mala gana, i he de dir-vos que vaig tornar-ne entusiasmat. I aquell entusiasme anà creixent amb el record. Jo he vist, durant aquests sis anys, les muntanyes que pujàrem i els camins escabrosos que seguïem; veïa els castanyers i les fagedes del Montseny; les masies ennegrides que, de part de dintre més que de part de fora, semblaven un corral; he mantingut vivíssim el record inoblidable d'aquella sortida de sol que ens sorprengué a mitja muntanya; d'aquelles fonts d'aigua tan freda, que les dents amb prou feina la resisteixen; d'aquelles rastelleres de muntanyes que arribaven, d'una banda, fins al mar on es descobria la meva estimada muntanya de Sant Joan, vora la mar de Blanes, amplemment il·luminada per la llum del sol ixent, i de l'altra banda, més enllà del Matagalls, des del cim de les Agudes, tota la plana de Vich i les muntanyes del lluny que serien, ben segur, el Pireneu. Totes aquestes recordances, embellides per una imaginació que venia performant-ho a la seva manera des dels quinze anys, em feien pregar el goig d'un retrobament. Aquella excursió l'he viscuda durant sis anys. I jo estic convençut de que l'excursió d'ara la viuré fins que em decideixi a tornar-hi. Perquè si bé algunes coses les he retrobades enxiuquides, en comparació de com m'havia figurat de retrobar-les, hi he tingut, també, moltes sorpreses per aquells camins tortuosos i

poc fressats, amb les fonts que no sabia i amb la troballa d'una boira espessa, blana i blanca com la llana dels xais, al cim pelat del Turó de l'Home; amb la coneixença d'uns pastors de xais i un carboner que va acompanyar-me bon tros de la pujada i amb la fredor del cim, que va fer-me esgarripança.

Eren dos quarts de quatre de la matinada quan partírem de Breda. Carretera de Riells amunt, veïem la muntanya del Montseny com s'acostava. Hom pensava que darrera d'aquell cim tan alt un altre cim molt més alt ens hi esperava, encara...

Feia un clar de lluna esplèndid. Declinava la lluna cap a la posta i, de tant en tant, s'amagava darrera un vel de boira. La boira s'arrossegava pel cim, fina i esfilagardada, blanca de claror de lluna i enfosquida, en certs punts, sense malícia. No hi havia perill de mal temps.

La lluna va amagar-se darrera del Montseny, tota esgrogueïda, i no vaig saber conèixer quan fugia la seva llum i entrava la primera llum de l'alba. La boira s'escampà pels cims i per les valls, deixant les herbes molles. I escabellada, fugí, no sé per on, quan la llum impertinent del sol la festejava.

Ja havíem passat Riells quan sortí el sol. Riells és un poble de cases escampades, voltades de castanyers i de pomeres, que té una esglésiola pintada de groc, amb un cementiri a la dreta; darrera de l'església hi ha una casa isolada que té un rètol que diu: *Plassa de la Constitució*. Més enllà, hi ha tres cases juntes. Una d'elles té un rètol molt gros, tot amb majúscules, que diu: *Sociedad*. La casa del costat és a Correus. Hi ha un pal per bandera i tot.

Abans d'arribar a Riells, tot just apuntant l'alba, vaig restar sorprès per un remoreig suau que tant podia ésser soroll de fulles que el vent gronxés, com remor de pluja damunt la selva que omple aquella petita vall de més ençà del Montseny. Era un rierol, d'aquests tan nombrosos per aquelles muntanyes, que s'escorria entre els roquissers amb una sonoritat que, pujant del torrent, dintre la solitud de la nit tot just agònica, em produïa una dolça esgarripança. Aquestes fonts i aquests rierols són l'alegria del Montseny.

I érem arribats, tot just, al peu mateix de la muntanya.

FRANCESC PUIG

Una força social

El cooperatisme

Dins la nostra ideologia potser hem donat poca importància a la força social que representa la cooperació. ¿Qui pot dubtar que amb la cooperació per norma arribarien a bon termini conflictes que avui se'ns apareixen — i en realitat són en els termes actuals — completament insolubles? En matèria de subsistències, ¿quantes solucions no podria representar la cooperació?

Hi ha la dificultat, però, que la cooperació reclama un enorme esforç individual, mentre que en matèria social ens hem anat acostumant a rebre-ho tot i preparat per l'Estat. Però, precisament perquè reclama aquest esforç individual, ¿qui pot dubtar de la seva eficàcia tant com element de transformació econòmico-social com en el sentit d'element psicològic educador de manta fundació individual i humana?

Quan de la cooperació de consum — la més senzilla i d'èxit indiscutible a base de bona administració — es passa a la cooperació de producció i d'aquesta a la de crèdit — ja més difícils per la necessitat d'haver d'emprar mitjans tècnics importants i per la lluita a què necessàriament l'han de sotmetre les institucions de producció i crèdit del sistema capitalista actual — es descobreix un món de noves possibilitats per a contribuir a la transformació de l'actual règim econòmico-social.

Els beneficis de la cooperativa de consum s'engran-deixen poc a poc. Però d'ells hom no pot esperar més enllà d'uns mitjans per a fer la vida dels humils més fàcil i un xic més barata. Però si les cooperatives de consum s'enllacen, s'organitzen per anar a les compres en comú primer, i per llançar-se al món de la producció després es fa difícil endevinar els últims resultats que pot donar aquest moviment. En el fons pot constituir, fins i tot, un camí per tal que l'obrer cooperatista esdevingui capitalista el dia de demà. El cooperatista, així, se'ns presenta com una contrapartida de la societat anònima o comanditària per accions.

És clar que no es pas la finalitat del cooperatisme el convertir els individus en capitalistes, petits capitalistes. ¿Però qui dubta que l'interès individual no és pas oposat a l'interès social i que entre un i altre hi ha manta vegada una línia divisòria molt trenca-dissa?

Ja sé que no és l'esperit, ni la finalitat social del cooperatisme. No descònc que precisament el veritable ideari cooperatista tendeix a socialitzar els beneficis en el sentit de convertir-los en altres obres d'interès social. Però apareix com a certesa que a la llarga l'interès social i l'interès individual poden agermanar-se fins al punt de fer una mica imprecisa la ratlla que actualment i des del punt de mira d'avui, els separa.

La cosa certa és que avui el cooperatisme constitueix una força econòmica formidable i que les pos-

sibilitats de transformació social que posseeix no poden endevinar-les ni els mateixos que avui en són els orientadors i capdavanters.

La Internacional de Cooperatives, que viu fa 35 anys, agrupa ara 55.000.000 d'homes, la qual cosa vol dir un terme mig de 200.000.000 de persones, és a dir, una per cada deu habitants del món. S'estén a 40 països i amb les seves institucions bàsiques de consum es compten ja acoblades nombroses cooperatives de producció, bancs cooperatius, i moltíssimes institucions complementàries, com sanatoris, escoles, biblioteques, cases d'esbargiment al camp, etc. En el darrer Congrés de Viena hi havia uns quants centenars de delegats, sobresortint els de la Gran Bretanya i Alemanya, amb més de 100 representants de cada país, i seguint França amb 70, Estats Units, Rússia, Polònia amb 20 fins a 50, etc. Espanya hi tenia dos delegats, un d'ells català.

L'orientació del Congrés sembla que es decantà vers l'estudi dels mitjans que es poden emprar per posar en contacte les organitzacions cooperatives del camp amb la ciutat. El dia en què els agricultors arribin a agrupar-se en cooperatives de consum i de producció facilitaran, primer la tasca de les cooperatives de consum de la ciutat que podran suprimir definitivament l'intermediari, i després la tasca d'oferir un mercat assegurat per als productes de les cooperatives de producció industrial. Per aquesta raó el Congrés va estudiar els mitjans d'anar al camp, de crear cooperatives agrícoles i d'infiltrar entre els agricultors l'esperit cooperatiu. La tasca és difícil per les condicions de producció dels agricultors, donada la varietat de productes, la diferència de treball, la inseguretat de les collites, etc.; però, ¿qui pot negar que aquest és el camí lògic per arribar al desenvolupament de l'ideal cooperatiu total i complet?

Aquí per dissort, no es poden esperar encara grans actuacions del cooperatisme. La Federació d'Espanya només aplega 232 cooperatives, amb un total de 50.000 famílies; i la cooperació de producció i de crèdit són gairebé desconegudes. La meitat d'aquestes cooperatives — unes 160 — pertanyen a Catalunya, agrupant 27.000 famílies. És una cosa insignificant, doncs. I si de la part del cos anàvem a la de l'esperit, potser trobaríem que la manca de creixença obeeix a la consideració de no veure en la cooperativa altre ideal que una botiga més i prou.

¿Per què el cooperatisme no s'engrandeix més ràpidament en aquesta terra nostra? Potser perquè la manca d'una cultura social ho impedeix; tant com el nostre esperit un xic individualista; tant com l'afany de la propietat privada per minsa que sigui. Aneu a saber...!

Però el cert és que ningú no negarà força a la idea que, entre altres garanties, té la d'haver ja donat el tomb al món.

GASTON GERARD

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Els enemics de la pau

Quan la guerra europea van caure damunt els camps de batalla milers de soldats. Aquella terrible conflagració va pertorbar l'economia de tots els pobles. En aquest aspecte no hi hagué països neutrals. Tots van sofrir les conseqüències d'aquella lluita èpica que ha donat una estructura nova a diversos pobles.

Hauria estat natural que la humanitat davant els estralls de la guerra, en emmudir els canons destructors, hagués fet un esforç suprem per aconseguir que la pau planés damunt tots els pobles. Dissortadament no ha estat així. Les armes segueixen imposant-se en alguns països. El militarisme, després de la guerra, en compte de minvar i fer-se fonedís, s'ha exacerbat extraordinàriament. Aquesta exacerbació constitueix un greu perill per als elements civils i per a la pau dels pobles. Els militaristes alemanys no accepten de bon grat la sobirania del poder civil. Actuen alguns partits que tenen per norma política la violència. Els racistes són els més violents. Estan organitzats militarment i aprofiten totes les avinenteses per a intervenir en la vida política del país. Els individus que formen aquestes organitzacions protestatàries tenen constantment a flor de llavi el clari de l'estridentia. Si triomfessin farien la vida impossible a tots aquells que defensen ideals polítics incompatibles amb la violència. En el fons del fons no hi trobeu pas ideals en aquesta mena d'organitzacions, sinó un desig d'assaltar el poder per aprofitar-se dels avantatges d'ordre material i anorrear l'adversari. Les tribus es combaten mútuament amb l'única finalitat de destruir l'enemic. Els membres d'aquests organismes polítics tenen idèntiques ambicions. Es l'odi de càbila el que posa una arma a la seva mà. Mentre existeixin a Alemanya aquestes organitzacions que creuen en l'eficàcia de la violència, no cal esperar que la política d'aquell poble es desenrotlli dintre la normalitat.

Itàlia és governada per un home anormal. Si Mussolini no tingués encara una mica viu el sentit del ridícul, es passejaria pels carrers de Roma amb les vestidures dels antics emperadors. És natural i comprensible que un governant estimi la seva pàtria; el que no es comprèn és que s'atreveixi a exercir un poder personal i que consideri que estan contra d'ell els qui no creuen amb el seu ideari polític. Negar als altres el dret d'opinar, és la més grossa de les injustícies. Aquest fou un dels errors cabdals dels homes de la Dictadura espanyola. El Govern estava integrat per homes mediocres, i, no obstant, negaven als ciutadans el dret de fiscalitzar llurs actes. Cal esperar que, a la curta o a la llarga, reaccionaran les víctimes del feixisme. Mussolini no ha sabut caure a temps. Si s'hagués limitat a aturar l'anarquia que anava estenent-se per les terres d'Itàlia, endegant la política italiana pels camins de la legalitat, el seu nom hauria passat a la història. Quan un polític es creu providencial, ja poden assegurar que ha

sofert un desequilibri. En política no hi ha ningú que posseeixi la veritat absoluta i, per tant, cal escoltar les opinions dels ciutadans que estan capacitats per a opinar.

Han caigut els dictadors de dues Repúbliques americanes. Confessem sincerament que no ens ha causat cap entusiasme la seva caiguda. Si els hagués fet caure el poble, creuríem que estaven disposats a combatre la tirania i el despotisme; però com que els han foragitat del poder els militars, no sabem si demà uns altres militars faran caure també l'actual Govern.

No creiem que sigui missió dels militars fer caure Governos i foragitar del poder els caps d'Estat. Si el general Uriburu ha cregut que no podia seguir ocupant la presidència de la República el Dr. Irigoyen, i per fer-lo caure ha insubordinat les tropes, qui ens assegura que un altre general, amb el mateix dret que ha invocat l'actual cabdill revolucionari, no foragitarà del poder el President que substitueixi el que acaba de caure? Aquests jocs són perillosos. Els militars han de col·locar-se al marge de les lluites polítiques.

El poble en totes les latituds és innocent. Els argentins, si hem de creure els comunicats oficials, estan molt contents pel canvi de Govern. No s'han donat compte que no és el poble el qui ha triomfat, sinó una força que ha de posar-se únicament al servei de l'Estat. El general Uriburu ha dit que ell és un ocell de pas. Veurem si serà un ocell emigrador o bé un ocell que no voldrà abandonar el niu. Si el Govern actual no deixa el pas lliure als homes civils perquè governin sense entrebancs de cap mena, esdevindrà un Govern pertorbador. Els Governos de classe són dolents i indesitjables.

Cal desitjar que s'aquietin les passions i que la pau plani damunt tots els pobles. La pau cobejada no serà un fet fins que cada estament ocupi el lloc que li pertoca i es resigni a actuar dintre la seva òrbita. Mentre existeixi una subversió de valors, no esperem que es desenvolupi normalment la vida dels pobles.

Aquest és l'ideari cristià. El cristianisme reconeix l'existència de les classes socials i els diversos estaments que actuen dintre la societat, però vol que convisin harmònicament i que cada un d'ells compleixi la missió que els ha estat imposada.

La societat, ho hem dit diverses vegades, necessita l'esforç i la col·laboració de tots els homes i, per tant, ningú no pot imposar-se. Ningú no té el dret de monopolitzar el patriotisme ni d'atribuir-se la representació de la pàtria.

La unió fa la força. Ben units podem prestar més bons serveis al país que no pas lluitant estèrilment.

Si no oblidem que tots els homes som útils a la societat, no tindrem la pretensió de creure'ns superiors als altres ni exercirem una tirania damunt d'aquells que no poden defensar-se.

J. CIVERA I SORMANI

Comentaris

Contra la teosofia

La resolució Apostòlica proposada per aquest mes a l'Apostolat de l'Oració és la de "combatre i desemmascarar la perversa teosofia".

En l'exposició que en fa a l'últim número del Mensajero del Sagrado Corazón de Jesús el P. Vilariño, apareix aquesta secta com un conjunt d'errors i horrors sense precedents en la història de les demències humanes.

El P. Vilariño sembla que es complau en exposar-les, més que no pas en atacar-les i condemnar-les. La veritat és, però, que no cal pas fer-ho.

La simple exposició de les doctrines (no mereixen pas tal nom), dels procediments i de la història del teosofisme, basta i sobra per a fer-lo objecte del menyspreu i de la condemna de totes les persones que tinguin un dit de front i un poquet de bon gust.

El P. Vilariño n'ha fet un estudi complet, magistral, que esdevindrà clàssic en el terreny de la propaganda catòlica. No li ha calgut forçar gens el lèxic ni ponderar mica l'absurditat, ni la malícia, ni la grogleria, ni les iniquitats, ni les maules i traïdories de la teosofia i dels teosofistes que en viuen i la propaguen. Tot surt i ressalta com els relleus faradònics o les pintures de la Sixtina.

Confessem que ens ha costat de llegir el magne treball del P. Vilariño, no tant per la seva extensió, com per la seva intrínseca truculència i, més que per res, per veure tan patents i pregons els abismes a què pot rutllar la misèria de la intel·lectualitat humana deixada de la mà de Déu.

Davant de tan inexplicables com sorprenents aberracions, hom quasi es dona vergonya de pertànyer a la raça humana.

I el que més sorprèn, encara, és que hi hagi persones que es diuen i es tenen per il·lustrades, que professin el teosofisme i creguin amb les dues dones que li han donat vida.

L'estiu passat

La gent es felicita de la manca de calor que ha caracteritzat l'estiu de 1930. Si no en pren revenja la tardor rai!

A aquesta relativa frescor de l'estiu atribueixen alguns la també relativa tranquil·litat política que hem fruit.

Quelcom de relació hi ha entre el termòmetre i la política.

La fresca, i menys el fred, no són propicis a les revolucions.

I no és que no s'hagi treballat per a fer-ne. Des dels nostres terribles conspiradors de San Sebastián fins als soviets de Sant Petersburg, s'ha treballat de valent per "armar la gorda", segons frase consagrada fa temps pels revolucionaris castellans.

Però la "gorda" no s'ha vist ni es veu per enlloc.

El xarampió de pronunciamientos militars que estan passant les nostres repúbliques "germanes" d'enllà de l'Atlàntic, és una passa purament fisio-

lògica sense transcendència social. "Los mismos perros con distintos collares", segons també una vella frase feta per a tals xarampions.

Si la tardor respon a l'estiu, els amics d'En Lerroux es quedaran un altre any sense el consabut "pavo de Navidad".

L'Exposició de Montjuïc

Ja no en parla ningú: fa basarda.

Aquella colla de Palaus deserts, abandonats, dona la impressió d'un gran camp de batalla històric, d'un immens cementiri oblidat.

Resulta una tremenda lliçó de la ràpida decadència de les grandeses humanes.

Són gegants vençuts que demanen una paraula taumatúrgica que els ressusciti, o una mà piadosa que els enterri.

Vanitas vanitatum...

La pesseta

La pesseta està com l'ànima de Garibay: ni puja ni baixa, ni està quieta tampoc.

Però, demés, fa estar malament a tothom.

Ara diuen que volen empeltar-la d'or per tal de donar-li pes i, amb el pes, valor i estabilitat.

La temença radica, i també el perill, en que no li prenguin l'or i no la deixin pitjor del que està.

Cursos "Amics de la Bíblia"

"Amics de la Bíblia", vist el profit creixent i l'interès pels cursos donats fins ara, volen continuar en el seu esforç d'una manera intensificada i que respongui en la possibilitat a les necessitats presents en matèria bíblica.

El curs bíblic d'aquest hivern començarà amb una lliçó pública el dia 11 d'octubre: *La terra d'Israel*.

Aquesta lliçó pública serà com la introducció al curs bíblic que continuarà fins a juny de 1931, tots els dissabtes, de set a vuit de la vetlla. Versarà aquest curs sobre Josuè, Jutges, Rut i Reis, a càrrec del Dr. Josep Casanelles, Prev.

També es tindrà un curs de llengua hebraica amb dues lliçons setmanals, d'octubre a juny, a càrrec del Dr. Casanelles, Prev. La primera d'aquestes lliçons serà el 18 d'octubre, de set a vuit del vespre.

Tots els cursos i lliçons es tindran a Biblioteca Balmes, Duran i Bas, 11, on es faran les inscripcions.

Oportunament s'anunciaran les conferències i curs-set de primavera.

Oficina romànica

Secció de llengua literària

CONSULTES

Cons. 42. — Com cal dir: “llegeixo el Gènesi o la Gènesi”, parlant del primer llibre sagrat? — J. C.

Resp. 1. Comencem preguntant al consultant si diu: “ha guanyat el Barcelona o la Barcelona” tractant-se d'un partit de foot-ball. Ben segur que no haurà dubtat mai, que cal dir *el Barcelona*, això és, *el partit Barcelona*, per bé que Barcelona sigui femení. És que l'article no ha de concertar amb *Barcelona*, sinó amb *partit*, que s'entén encara que no es diu; perquè *Barcelona* no vol dir aquí la ciutat, i només és el nom d'un partit i val per ell. Si es tractava de la ciutat, diríem “ha guanyat *Barcelona*”.

Suposem ara que el nom del partit era *L'Aliança*, que ja porta l'article femení. Aleshores, per esquivar l'encontre de dos articles, diríem “ha guanyat *el partit L'Aliança*” o senzillament “ha guanyat *L'Aliança*”. Com igualment aleshores diríem “això ha passat a *L'Escala*”, tractant-se d'una població.

La regla és, doncs, que quan es parla d'una entitat, designant-la pel títol o nom convencional que té, si aquest no porta article en pren un que concorda no amb el títol sinó amb el substantiu entès, *partit*, *centre*, etc.

Igual val pels títols de les obres literàries. Si el títol ja té article, no cal posar-n'hi d'altre quan les obres s'anomenen per ell. Diem: “llegeixo *L'Atlàntida*”, això és, el poema *L'Atlàntida*; “compro *La Publicitat*”, és a dir, el diari *La Publicitat*; “canten *La Mort de l'Escolà*”, això és, el cant *La Mort de l'Escolà*. Però direm: “consulto el *Pallas*”, és a dir, el diccionari *Pallas*; “mira-ho a l'*Espasa*”, això és, al diccionari enciclopèdic *Espasa*, etc.

2. Venint ara al cas de la consulta, és clar que si *gènesi* es pren no pel títol d'un llibre sagrat, sinó pel seu significat propi de formació progressiva, aleshores caldrà dir “estudio *la gènesi* del món”, “no conec *la gènesi* d'aquesta institució”, etc., perquè es tracta senzillament d'un substantiu comú, de gènere femení. Però, parlant del primer llibre sagrat, la solució depèn de si el títol porta o no article. Si el títol és *Gènesi*, caldrà dir, segons la regla donada: “llegeixo *el Gènesi*”. Si el títol fos *La Gènesi*, diríem aleshores: “llegeixo *La Gènesi*”; així com si fos *El Gènesi*, hauríem de dir: “llegeixo *El Gènesi*”. En català antic el títol del llibre era *Genesis* o *Genesis*, senzillament. En la Bíblia de Sabruquera, f. I, (Biblioteca Colombina de Sevilla) trobem:

“Dela creacio del mon. *Genesis*”.

“Lo primer libre es nomnat *Genesis*”.

De Guillem Serra, rector de Sant Julià de Montseny (segle xv), publicà l'Aguiló un llibre intítulat *Genesis*, *De scriptura*, on podem llegir:

“En nom de Deu e de la Verge Maria comensa lo present libre appellat *Genesis*, de Scriptura”.

“Diu lo libre de *Genesis* que en lo començament del mon crea Deus lo cel e la terra” (p. 3).

“Diu lo libre de *Genesis* que en aquell temps dix Rebecca a son fill Jacob” (p. 27).

És notadora la manera de parlar de Mn. Serra: “lo libre de *Genesis*”, que ara fem simplificant: *el Gènesi*. Aquesta forma reduïda ha passat al títol mateix del llibre, que inscrivim ordinàriament *El Gènesi* i no *Gènesi*.

Posar l'article femení al títol és cosa pròpia del francès *La Genèse*; i així fóra un gallicisme l'esmena que s'ha proposat a casa nostra de dir “llegeixo *La Gènesi*” o de posar *La Gènesi* per títol del primer llibre sagrat. També calcava del francès En Mistral quan, en la traducció provençal de la Bíblia publicada en 1910, posava en la portada:

“*La Genèsi*, tradulho en provençau pèr Frederi Mistral emé lou latin de la Vulgato vis à vis”, etc.

El Secretari de Redacció de l'O. R.

Aclariment. — Ens ha advertit un consultant que a Crespià (Empordà) és viu *Macia* per *Maties*: “per Sant *Macia*, tant de nit com de dia”. Segons això, aquest Sant Apòstol té en català tots aquests noms: *Maties* (erudit), *Macià* i *Macia*, que pot respondre a la forma *Mathia* dels *Novells Ardits*. Això confirma la suposició nostra que ens manca *Macies*, la forma més natural, per mor de la confusió amb *Messies*.

Veu d'alerta

La Confederació Nacional de Pares de Família ha publicat una nota dient que, propera l'obertura de curs, se sap que es preparen disturbis i algarades, que no són pas moviments espontanis d'un grup de minyons que deixen d'entrar a classe. Es tracta de moviments socials, revolucionaris, organitzats per professionals de vagues i disturbis, que busquen en la inexperiència dels pocs anys una plataforma per a llurs maneigs polítics.

La C. N. P. F. dona la veu d'alerta als pares sobre la imperiosa obligació que tenen d'impedir que llurs fills siguin joguines de tals maquinacions i que els inculquin les idees d'ordre i de disciplina.

Acaba dient que si s'han de fer peticions, demanar justícia o greuges a solventar, han d'ésser els pares, units, sense distinció de classes ni partits, els que han de defensar amb llur autoritat els drets de llurs fills.

La Nota no peca de ben tramesa, però prou es veu el que vol dir.

Ja fa temps que anem notant aquesta introducció fraudulenta dels elements estudiantils a la política militant aquí i en totes les nacions de la nostra raça, propícia a maniobres d'aquest llinatge.

La C. N. P. F. pot estar segura de què, a mans de les esquerres, els fills llurs operaran de valent... en lloc d'estudiar.

UN ARTICLE INTERESSANT

Impressions de Bèlgica

Pels motius que compendrà bé el llegidor després d'assabentar-se'n, i principalment, per tractar-se d'un article del Dr. Cardó, creiem del cas traslladar-lo a les columnes de CATALUNYA SOCIAL amb la seguretat de complaure als nostres abonats. Diu així:

"L'Institut de Sant Lluís és un centre d'ensenyament catòlic que moltes vegades hem somniat per a casa nostra. Ultra les classes acostumades en totes les institucions d'ensenyament secundari, i que ací no cal detallar, hi ha uns cursos especials de ciència religiosa per a adults, on s'estudia la nostra religió en aspectes que poden interessar l'home de cultura, des del teològic fins a l'històric. Allí es formen aquells catòlics belgues de fe il·lustrada i de cor apostòlic, avançades de la lluita religiosa, social i política d'aquell país. Les matèries estan distribuïdes en tres cursos, i segons em deia fa tres anys el secretari de l'Institut, abbé Rymans, l'èxit és creixent d'any en any, podent-se augurar per a dintre de poc la formació d'una selecció catòlica, apta per a totes les propagandes i per a totes les polèmiques.

Justament en aquests dies s'han sentit en la premsa catòlica planys respectuosos sobre la frevolesa de la formació religiosa que es dona en els nostres centres d'ensenyament. I ja fa un any que els joves catòlics universitaris i tots els qui senten afany de cultura es lamenten que a casa nostra no sigui possible d'adquirir una formació religiosa completa, assaonada per les clarícies més penetrants de la ciència moral i per tots els elements de la cultura sagrada i profana que poden contribuir a la integració de la visió catòlica del món i de la vida. Fora dels Seminaris eclesiàstics, no accessibles als elements laïcs, quasi pot dir-se que en aquest país tan catòlic a penes és possible altra fe que la del carboner, molt bona per a l'individu vulgar i per a les èpoques de quietud religiosa, però funestíssima quan la controvèrsia il·lustrada o la contradicció sectària disputen una per una les ànimes a la veritat. França posseeix les seves Facultats catòliques (Lille, Tolosa) i el seu Institut Catòlic de París. Bèlgica té Luvaina i l'Institut que aixoplugà el Congrés de la Premsa catòlica. Ací no tenim res. Un país com el nostre, sedejant de curiositat intel·lectual, obert a totes les polèmiques, engegat dins un moviment de renaixença integral, on cap valor no resta exceptuada del moviment progressiu sots pena de caure anul·lada, no hi ha encara un centre de formació religiosa superior per a seglars. Els nostres catòlics no poden, sense un gran esforç personal, posseir gran cosa més que aquella fe del carboner que no basta a aturar les grans embranzides adverses. Potser no trigarem a tenir-ho. Entre dos carrers de la Barcelona vella propers a la ciutat nova s'alça el casal que ha d'aixoplugar tasques espiritualment fecundes per a la cultura religiosa dels catalans. Mentre l'obligada lentitud de les coses grans i bones retarda el moment de tenir aquesta institució indispensable, voldríem cridar a examen de consciència les ordres religioses que es dediquen a l'ensenyança. Són tantes que no

cal anomenar-ne cap. ¿Donen una educació i una instrucció religiosa adequada a les necessitats polèmiques de l'hora actual? ¿Saben fugir, sobretot les femenines, de fleumeries pseudopiadoses i de superfetacions polítiques que converteixen la propagació de la fe en una propaganda terrena i deixen els esperits desarmats per a les escomeses de l'error i de la temptació? ¿S'han fet càrrec del caràcter de l'atac i de la classe d'armes que necessita la defensa religiosa a Catalunya? ¿Renovellen els mètodes, els llibres, el professorat, en concordància amb les noves tàctiques de l'enemic i amb el caràcter cada dia més general de l'atac?

Són matèries de reflexió molt seriosa que no estranyariem que provoquessin alguns actes de contricció i alguns propòsits d'esmena. L'alt ensenyament religiós es pot dir que ha proporcionat a França i a Bèlgica l'Estat major de l'exèrcit de la defensa del Catolicisme. Gràcies a ell, la religió està salvada en ambdós països. França ho ha fet impulsada per la persecució, i obligada per errors comesos pels catòlics. Bèlgica no ha necessitat aquests esperonaments; ans el veïnatge de les terres de cultura vella i profunda l'ha emmenada a aquesta activitat previsorà i salvadora. ¿És que nosaltres haurem de menester la fuetada de la persecució perquè abandonem confusions lamentables, identificacions perilloses entre valors eternes i valors temporals i negligències sempre punibles, però més que mai quan la lluita referma, la controvèrsia s'estén cada dia a nous fronts, i no manquen senyals de futures actuacions governamentals de l'heterodòxia? No hem estat mai partidaris de la catàstrofe prèvia.

Mentre el Casal de la futura ciència catòlica dels laics s'alça bellament i majestuosa entre els carrers de Duran i Bas i de Mont-sió, nosaltres girem els ulls envejosos i admirats a l'exemple de la Bèlgica cristianíssima, a l'Institut que aixoplugà les tasques del nostres Congrés, i l'assenyalem al zel dels nostres catòlics i a l'emulació digna de totes les institucions cristianes d'ensenyament, pregant-los que facin el possible per evitar la vergonya que el redreçament religiós hagi d'ésser degut a la vergassada providencial de l'enemic."

OBRA INTERESSANT

Vida de St. Joan Bta. Vianney
(Rector d'Ars)

per

J. CIVERA I SORMANI

Preu: 2 pessetes

Es ven a Foment de Pietat i
a altres llibreries catòliques

FETS DE LA SETMANA

Encara que el llapis fiscal no ha desaparegut del tot, virtualment podem donar per acabada la prèvia censura militar que durant set anys tants d'equilibris ens ha obligat a fer per a dir certes coses, i tantes sensibles incomprensions ha produït en certs estaments nostres.

Altrament, aquesta llibertat dels escriptors queda condicionada per la llei... i per la discreció governativa. Cal tenir-ho present i fer-se'n càrrec.

La tornada a l'ús d'aquesta llibertat constitucional ha donat lloc a alguns desmanaments que el Govern ha corregit i es proposa castigar amb mà dura. La sang, però, no arribarà al riu.

Ni Salvatella, ni Indaleci Prieto seran castigats per les seves procacitats reials i polítiques. I això que Salvatella, especialment, ha dit coses al Rei que no s'havien escrit mai des del temps de la *Gloriosa*.

Romanones ha tornat a demanar que es facin primer les eleccions municipals i provincials, sens dubte per a mobilitzar les seves forces i preparar-les per a la gran batalla definitiva.

Aquest camí el Comte de Romanones porta la de perdre. De la fauna política actual ha desaparegut quasi del tot l'espècie liberal romanonista.

Sovintegen els mitings de propaganda electoral. La impressió general és la de fred.

Allò dels entusiasmes polítics sembla que ha passat a la història. És el bon sentit, el càlcul assenyat, l'actuació ciutadana conscient, ço que es nota com ambient general dominant arreu, a part d'algunes naturals estridències.

Les campanyes extremistes, les valenties dels "Legionarios", les provocacions dels U. M. N., no troben atmosfera. Són violències esporàdiques, quasi ridícules.

Un dels mitings més curiosos i instructius és el del partit socialista celebrat recentment a Madrid. Els seus capítols han defensat sense gaire pudor la política governamental que tan bé el va, als socialistes. Res de revolucions ni sacrificis. La seva bandera té per lema: evolució, col·laboració, intel·ligències, pactes, pressupost. Aquesta última paraula explica totes les altres.

La dimissió, que es dona per segura en escriure aquestes ratlles, del Ministre d'Estat, podria produir un esvoranc sensible en el Ministeri Berenguer, i no estan els temps per a joguines.

Encara que el Govern afirma la pau arreu d'Espanya, la gent no se sent encara ben tranquil·la.

La reapertura dels Tribunals ha cridat poc l'atenció aquest any, i això que s'han dit coses sobre la Magistratura poques vegades oïdes.

Tampoc no ha donat lloc a massa comentaris l'aniversari de la Dictadura... tal volta perquè segueixen governant els hereus.

tres republicans, els quals no saben com desempal·lar-se d'aquests fets que desfan rotundament i amb claríssima evidència els seus arguments provaloris de que la república és la pau, la legalitat i l'antídoto de les dictadures, quan els fets, amb la més gran eloqüència, estan demostrant al mateix temps tot el contrari del que afirmen.

Quelcom semblant passa amb els que blasmen el feixisme pintant-lo com la més gran calamitat dels pobles. Ho és, efectivament, però com que encara n'hi ha una altra de pitjor, de calamitat, que és el no poder viure, les societats, amb el seu natural instint de conservació, abans de sucumbir es llancen en mans de la primera força que les empara. I aquesta és la raó i l'explicació de la plaga de feixismes que avui sofreixen les nacions febles i mal governades, o amenaçades de mort pels partits extrems. Fins a la pacífica i entenimentada Suècia ha fet la seva aparició la plaga del feixisme, la qual, en una o altra forma, afirma la seva existència en quasi totes les nacions. Contra d'ella no hi ha més remei que l'esperit de ciutadania i el seu cabal exercici, que doni a les classes socials conservadores la consciència d'una seguretat legal que ara els manca.

La reunió de Ginebra ha rentat la cara i fins ha fet la barba a Briand, però no ha fet surar el seu projecte dels Estats Units d'Europa. Bones paraules i cap fet que s'ho valgui.

La pau d'Europa, però, ha sortit enfortida de la S. de N., la qual, demés, ha palesat altra volta que sense resoldre amb tota justícia els plets de les Minories (que han tingut ara allí tants bons advocats com en el temps de Stressemann), i sense la formal revisió dels Tractats de guerra versallesca no hi ha mitjà segur de fonamentar la pau d'Europa definitivament. Ja s'hi arribarà, a còpia d'anys i d'escarments, si Déu ho vol.

El gran plet de l'Índia anglesa tindrà prompte una solemnia vista a Londres sota la presidència del rei d'Anglaterra i amb assistència dels representants dels Dominions. Per etapes britàniques s'arribarà a una racional solució.

Encara es comenten les eleccions germàniques. Sense fer gaire soroll totes les potències orienten la seva política segons els vents que bufen de la part del Rhin.

Germania docet, encara.

Els feixistes emmascarats de Hitler diuen que ells no es mouen dels carrils legals. Déu conservi la preciosa vida d'Hindenburg per a no veure el contrari.

J.

Els pronunciaments que de poc temps ençà vénen esclatant en les repúbliques sudamericanes i les dictadures militars a què consecutivament donen lloc, no podien produir-se més intempestivament pels nos-

JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
CATALUNYA SOCIAL?

Noticiari

Espanya

El nostre estimat col·lega de Manresa, *Pàtria*, ha publicat un número molt luxós, interessant i artístic amb motiu de la festa major de la històrica i florixent ciutat de Sant Ignasi. Enhorabona i endavant.

— S'ha celebrat, a Loyola, l'Assemblea XVII de l'Associació Catòlico-Nacional de Propagandistes, que tant de bé fa arreu d'Espanya.

En dita reunió es tractà de la urgent necessitat de la formació d'homes per a les obres social-catòliques, i la protecció que convé prestar a la Sindicació agrària, mancada de tècnics i de líders.

— L'autoritat governativa ha començat una campanya moralitzadora que prou falta feia. Ningú millor que l'autoritat no coneix els cataus del vici. Ja ens acontentaríem, però, amb què netegés d'inmundícies els quioscos que infecten moralment la nostra tantíssimes vegades decebuda ciutat.

— La *Gaceta* publica una disposició per la qual es condiciona l'emigració a determinats països d'Ultramar afectats pel problema dels obrers sense feina. La disposició precisa que s'exhibeixi el contracte de treball per part d'aquells emigrants que pensen dirigir-se als països que s'esmenten.

— Els agricultors no estan contents de les últimes pluges. Diuen que són pluges de patacada; un bon sementer les demana suaus i que durin. La Mare de Déu de la Mercè sol portar-les bones.

— El diumenge, dia 31 d'agost, a la tarda, arribaren a aquesta ciutat les cent nenes components de la Colònia Infantil de l'Àngel de la Guarda, organitzada i sostinguda per la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis, les quals han passat tot el mes d'agost a la Llar Social de Salut "Edith de Llauredó de Ferrer-Vidal", organisme també de l'esmentada Caixa, situat a la part alta de la pintoresca població de Tiana.

El viatge des d'aquella població el realitzaren en autocars. En el local social de la Caixa de Pensions foren rebudes pel Director General, la Secretària de l'Obra de les Colònies i altres elements de l'entitat, i pels respectius familiars de les nenes, que se'n van fer càrrec amb la natural alegria. L'aspecte físic de les nenes denotava clarament els efectes saludables de la temporada de permanència al camp.

Estranger

L'ex-obrer Mac Donald, cap del Govern anglès, casa una de les seves xamoses filles amb el capitalista Mac Kinnon, de l'Àfrica del Sud.

— Una de les noves curiositats del cinema és, segons diuen, la pel·lícula feta expressa per als sords i muts, encara que hom opina que tot l'art del cinema està fet per ells i per altres semblants a ells...

— A Viena ha tingut lloc el X Congrés de Sindicats Catòlics. Una nota principal ha estat la vivíssima condemna del bolxevisme.

— Entre col i col... un meló de 58 quilos regalat al president dels Estats Units per un agricultor ianqui. Si hagués estat una carbassa...

— Cinquanta representants d'altres tantes religions

s'han reunit a Berna (Suïssa) per a treballar a favor de la pau.

— Per atreure's obrers, els comunistes estableixen bars i cases de menjar baratíssims en les grans poblacions, invitant-los i corrompent-los per tots els mitjans.

— Diuen de Riga que els pagesos russos de moltes regions, abans de lliurar les seves collites de blat als agents dels Soviets, les hi han calat foc.

— Les autoritats de Nova York estan preocupades per les dificultats de circulació, degut a l'augment incessant d'automòbils, que actualment es calculen en 700.000, només pel que es refereix a la ciutat de Nova York. El nombre d'agents encarregats d'ordenar la circulació, és de 2.700.

Per altra part, l'augment dels accidents mortals és també objecte de preocupació, perquè el darrer any aquests accidents causaren la mort de 1.800 persones.

Hom creu que a jutjar per les defuncions causades en el que va d'any a tot el país, degut a accidents d'automòbils, el nombre total de morts en 1930 rebassarà la xifra de 30.000.

Talment són massa morts!

— El ministre francès d'Agricultura, per tal que els colliters de blat no inundin els mercats i provoquin la baixa, ha dictaminat una sèrie de mides encaminades a aquest fi, com dipòsits, primes, contractes amb els bladers, préstecs, etc.

— S'ha tornat a reunir a Ginebra el Comitè Internacional contra la Tracta de Blanques i el Tràfec de Criatures.

Si no es posen, els seus elements, en sessió permanent per a contrarestar l'activitat dels perversos tractants...

— La invasió de les dones a les escoles de la Gran Bretanya es fa cada cop més intensa, àdhuc a les escoles per a nens, en les quals figuren actualment més de 7.000 dones.

Davant el perill que per als mestres representa l'enorme contingent de mestresses, s'ha reunit a Manxester l'Associació Anglesa de Mestres d'Escola i s'acordà demanar al Govern que les dones només dirigeixin escoles per a alumnes del seu sexe.

L'Associació de Mestres ha expressat el seu criteri de què l'ensenyança per dones per al sexe masculí arribarà un dia a transformar la manera d'ésser dels anglesos. Si el Govern insisteix a feminitzar les escoles masculines acabarà feminitzant la nació.

— La nova Turquia continua la seva pintoresca europeïtzació. Ara projecta concedir vot polític a les dones.

— Els comunistes s'introdueixen furtivament al Congrés de les Trade Unions armant forts avalots fins que els tragueren. Els obrers anglesos en tenen un tip dels seus cosins-germans.

— Les dones organitzades de cinquanta tres nacions s'han dirigit a l'Assemblea de la Societat de les Nacions cridant-li l'atenció sobre la general creença, cada dia més viva, de la proximitat d'una altra guerra...

— A Roma s'ha inaugurat el Congrés Internacional dels Artesans.

Vet aquí un element destinat a una funció social d'illustració i apaivagament molt necessari.

— El preu del blat ha marcat aquests dies, al Canadà, la xifra més baixa des de l'any 1906. Cal pendre'n nota, perquè ja comença a donar lloc a sensibles repercussions.

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca dels Exercicis Espirituals de Sant Ignasi de Loyola

pel

P. Ignasi Casanovas, S. J.

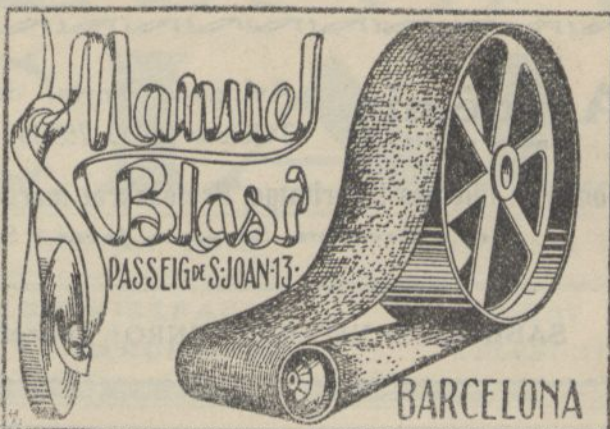
Autor - Text - Directori
Comentari - Explanació

Ja ha sortit
el volum primer d'aquesta Biblioteca

Sant Ignasi de Loyola autor dels Exercicis Espirituals

Llibre de 422 pàgines amb una foto-
típia del vertader retrat del Sant.

Preu: 3 Ptes.

BANC DE CATALUNYA

Capital: 50.000.000 de pessetes

Valors - Cupons - Banca - Canvi - Girs

Rambla dels Estudis, 10 - BARCELONA - Apartat 568

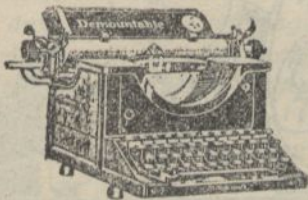
Telegrams i telefonemes: Cataloniabank

Sucursals i Agències. — Madrid: Avinguda Comte Pe-
ñalver, 15. — Barcelona (Sans, Sant Andreu, Gràcia,
Rambla del Centre i Plaça d'Espanya). Girona, Lleida,
Tarragona, Arbúcies, Arenys de Mar, Badalona, Bar-
nyoles, Blanes, Calella Hospitalet, Eivissa, Igualada,
Llagostera, Masnou, Mataró, Palafrugell, Palamós,
Plort-Bou, Santa Coloma de Farnés, Torroell de Mont-
grí, Valis, Vendrell, Olot i Molins de Rei.

Viatges Catalònia

SABÓ EL SANITARIO TENROJ guareix i evita totes les malalties de la pell

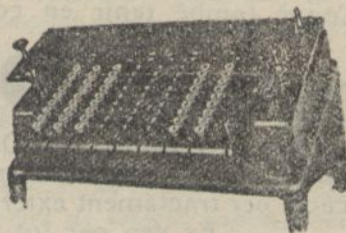
Demountable

Màquina nord-ameri-
cana de primer rengle
Molt més perfecta i
sòlida que cap altra

"TIM" i "UNITAS"

Famoses màquines
de calcular.
Les millors del món.

Per a demostracions, al
Representant Exclusiu:

Joaquim Serra. - Carrer Casp, núm. 4. - Telèfon 19861. - **Barcelona**

Les comunitats religioses, col·legis i subscriptors d'aquesta Revista, gaudiran d'un descompte especial.

SABÓ EL SANITARIO TENROJ guareix i evita totes les malalties de la pell

**JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
CATALUNYA SOCIAL?**

SABÓ EL SANITARIO TENROJ guareix i evita totes les malalties de la pell

Acadèmia

Fundada en 1879

Avinguda Portal de l'Àngel, 38

Telefons 18953-75303 - - Apartat 782

Comerç : Idiomes : Peritatge, Professorat mercantil i Batxillerat

Per a Cavallers, Senyores, Joves i Senyoretes

COTS

SABÓ EL SANITARIO TENROJ guareix i evita totes les malalties de la pell

PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Xarop PUIG

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no podem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que són les més castigades durant l'estació d'hivern.

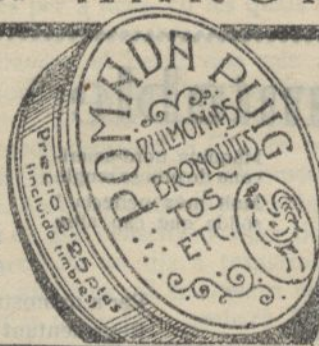
NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

SABÓ EL SANITARIO TENROJ guareix i evita totes les malalties de la pell

ATENCIO A. G. - Provença, 157; Barcelona.

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA